

خلاصه گزارش تحقیق نحوه اشاعه تفکر بسیجی در دانشگاهها^(۱) و نقش بسیج خواهران در آن

فرخنده علی آبادی

پروژه اشاعه تفکر بسیجی در دانشگاهها بمنظور کمک به مشاوران و مسئولین محترم بسیج دانشجویی، طلاب و همچنین دفاتر مقام معظم رهبری در دانشگاهها و رؤسای محترم دانشگاهها در دانشکدهها تهیه و ارائه شده است.

امید که این گام اول فضای لازم برای سایر دانشمندان و محققان را هموار نماید.

این پژوهش از چهار فصل و چهار بخش تشکیل شده است:

الف) کلیات:

۱- بیان مسأله:

از آغاز دوران بیداری ملل مغرب زمین یعنی رنسانس، جوامع استعمارگر غرب در پی دسترسی و تسلط بر کشورهای آسیایی، آفریقایی و آمریکای لاتین بوده‌اند.

۱- در روزهای چاپ این گزارش بیانات مقام معظم رهبری مبنی بر «اسلامی کردن دانشگاه» تأکیدی بر ضرورت انجام چنین مطالعات و تحقیقات کاربردی صد چندان نمایان گردید. محققانی (در مقطع کارشناسی ارشد یا دکتری) که تمایل به ادامه این مسیر دارند می‌توانند به سازمان تحقیقات خودکفایی بسیج مراجعه نمایند.

در مورد کشور ایران، که به طور سنتی یک کشور قدرتمند اسلامی به شمار می‌رفت، نقشه‌ها و توطئه‌های بیشماری کشیدند.

در دوران سلطنت خاندان پهلوی نیز غرب و در رأس آن شیطان بزرگ آمریکا، هم حضور نظامی و هم حضور غیر نظامی در کشور ما داشت. بعد از پیروزی انقلاب اسلامی استکبار جهانی غرب از توطئه‌های سیاسی، اقتصادی، فرهنگی علیه انقلاب اسلامی دست برداشته است. و عمده فشار امپریالیسم جهانی به کشور اسلامی ما از طریق فرهنگی صورت می‌گیرد.

از جمله راههایی که آنها برای رسیدن به اهداف خود انتخاب کرده‌اند، در قرآن کریم - سوره نساء آیه ۴۴ - بخوبی بیان شده است: « وَ يُرِيدُونَ أَنْ تَضَلُّوا السَّبِيلَ » آنان می‌خواهند که شما اهل ایمان را بگمراهی اندازند. یکی از مسائل مهم جامعه فعلی ما عدم آشنایی کامل از بسیج به شکل حقیقی آن بویژه تفکر بسیجی در دانشگاهها می‌باشد و آشنایی دانشجویان با فرهنگ و تفکر بسیجی سطحی و بسیار کم است. لذا لازم است که گامهایی جهت ارتقای تفکر بسیجی و اشاعه آن در جامعه برداشته شود. چرا که تفکر بسیجی برگرفته از اسلام محمدی «ص» می‌باشد که حاصل انقلاب اسلامی و نتیجه رشادتها و فداکاریهای افرادی است که در راه آن به شهادت رسیده‌اند و حقیقتاً اسوه‌های نابی هستند که با معرفی و شناساندن آنها به جامعه می‌توان از ارزشها و اهداف مقدس اسلام و انقلاب در برابر خطراتی که این اهداف را تهدید می‌کند دفاع کرد. زیرا عناصر غیر انقلابی برای جو سازی علیه انقلاب در پی سست کردن بنیان عقیده مردم در مورد نیروهای فعال در جامعه از جمله بسیج و تشکیلات آن هستند.

لذا برای توسعه و تعمق و بازسازی فرهنگی کار اصلی را در دانشگاهها می‌توان انجام داد. و ارزشها، سنتها و الگوهای اسلامی را در این مراکز باز شناساند تا برای دانشجویان این مقولات به صورت مبهم باقی نماند.

بنابراین آشنایی و شناخت دانشجویان نسبت به بسیج و تفکر بسیجی در این مراکز علمی ضروری به نظر می‌رسد. و با توجه به ضرورت اشاعه تفکر بسیجی که تداوم بخش حرکت امام خمینی «ره» است و برای استمرار افکار بلند ایشان تفکر بسیجی باید گسترش پیدا کند و نهاد مقدس بسیج ارزشهای حقیقی اش را همچون گذشته حفظ نماید و این ارزشها با تداوم عملکرد مطلوب بسیجیان حفظ خواهد شد.

اگر تفکر بسیجی که نشأت گرفته از سیره و اندیشه بنیانگذار تفکر بسیجی، امام خمینی «ره» می‌باشد. در جامعه گسترش یابد نیروهای مخلص نیز در جامعه شناخته خواهند شد. و به عنوان یک فرهنگ سازنده با همه قدرتهای سلطه گر مقابله خواهند کرد.

امام خمینی «ره» همواره به ضرورت تشکیل بسیج در دانشگاهها اشاره داشتند در این ارتباط فرموده‌اند:

«امروز یکی از ضروری‌ترین تشکلهای، بسیج دانشجوی و طلبه است دانشجویان دانشگاهها باید با تمام توان خود در مراکزشان از انقلاب و اسلام دفاع کنند و فرزندان بسیجی در این مراکز، پاسدار اصل تغییر ناپذیر نه شرقی و نه غربی باشند. امروز دانشگاه از هر محلی بیشتر به اتحاد و یگانگی نیاز دارد. فرزندان انقلاب نباید بگذارند ایادی استکبار جهانی در آن نفوذ پیدا کنند.»

بر همین اساس، انگیزه ما از انتخاب این موضوع عبارت است از:

- ۱- بررسی راههای اشاعه تفکر بسیجی در دانشگاهها.
- ۲- تبیین شاخصهای تفکر بسیجی.
- ۳- بررسی عملکرد بسیج دانشجویی تا بحال و ارائه برنامه‌ها براساس یافته‌ها

برای تداوم کار آنها.

سخنان حضرت آیه‌الله خامنه‌ای در ارتباط با ویژگی‌های بسیجیان:

خدا را شکر که نفس روح الهی آن عبد صالح و آن یادگار
پیامبران و اولیا، سلام الله علیهم نقش معجزه نشان در کتیبه
تاریخ نشانند. یعنی انسانهای والا و نفوس طیبه‌ای با تربیت
پیامبرگون خود پدید آورد که در ظلمات جاهلیت و مادیتی که
طاغوت‌های زمان و امپراطوران زر و زور در جهان پدید آورده و بر
آدمیان تحمیل کرده‌اند، چون ستارگان درخشیدند و پرتو فضیلت
و معنویت را در پیرامون خود پراکندند و عروج روحی و معنوی و
ارزش‌های حقیقی را به جهان نشان دادند.

بسیجیان مجاهدانی پاکدامن و زاهدان شب هستند که صحنه نبرد با شیطان زر و زور
را با عرصه جهاد با نفس اماره به هم آمیخته و جبهه جنگ را محراب عبادت ساختند.
جوانانی که از لذات و هوسهای جوانی برای خدا گذشتند. بسیجیان انسانهای بزرگ و
کم ادعایی هستند که کمر به دفاع از ارزشهای الهی بستند.
شاخصهای تفکر بسیجی:

از سخنان امام خمینی «ره» و مقام معظم رهبری می‌توان این شاخصها را به عنوان
شاخصهای تفکر بسیجی نام برد:

۱- ساده زیستی در زندگی یعنی دوری از زر، پول و مقام و مادیات.

۲- پیروی از اسلام ناب محمدی (ص).

۳- تلاش و اخلاص، یعنی در راه خداوند هر رنجی را تحمل می‌کنند و به سلاح صبر و

ایمان مسلح هستند.

۴- استوار بودن در اعتقادات مذهبی، یعنی صحنه نبرد با دشمنان را بر راحتی خود

ترجیح دادن.

۵- شهادت طلبی.

۶- فداکاری

۷- رضای خداوند مد نظر بودن، یعنی از لذات و هوسهای خود برای خداوند می‌گذرند و برای دین خداوند جهاد می‌کنند و آماده فداکاری در راه اسلام و کشور هستند. تفکری که مبتنی بر این شاخصها باشد، تفکر بسیجی است.

ب) مطالعات نظری

ضرورت و اهمیت مطالعاتی

از آنجایی که راز تداوم و بقای انقلاب، گسترش، تعمیق و تحول فرهنگی است که در انسانها بوجود می‌آید توجه به مسائل فرهنگی حائز اهمیت است ولی متأسفانه باید گفت که فرهنگ عمومی جامعه ما اگر چه مطلوب است. ولی متناسب با روحیات نیروهای بسیجی و حزب اللهی رشد نکرده است.

این خلاء رشد را عواملی پر کرده است که احساس می‌شود در تعارض با حال و هوای تفکر بسیجی است و همین تعارض موجب شد که فرهنگ جامعه روحیات و تفکرات بسیجی را آنطور که باید خوب نشناسد و در اثر عدم شناخت درست نتواند در جایگاه مناسبی آن را قرار دهد.

امام خمینی «ره» درباره ضرورت و اهمیت بسیج در جامعه و نقشی که می‌تواند در حفظ ارزشهای انقلاب در برابر خطراتی که انقلاب و ارزشهای آن را تهدید می‌کند چنین می‌فرماید:

دمن در میان شما باشم یا نباشم به همه شما وصیت می‌کنم که
نگذارید انقلاب بدست نا اهلان بیفتد. نگذارید پیشکسوتان
شهادت در پیچ و خم زندگی روزمره خود به فراموشی سپرده
شوند. چون سرمایه اصلی این انقلاب در مصاف با دشمنان

**انسانیت در بسیج توده‌های میلیونی مردم است و خوبست
امروزه درباره خطراتی بیندیشیم که ممکن است بی‌توجهی به آن
به انقلاب ما لطمه وارد کند و به نحوی به روحیه بسیجی‌های
مخلص و فداکار اثر بگذارد.**

نمونه‌های آماری در این تحقیق:

نمونه‌های آماری در این تحقیق که براساس روش نمونه‌گیری خوشه‌ای، متناسب با
حجم جامعه دانشگاهی انتخاب شده‌اند عبارتند از:

- ۱- دانشگاه الزهرا واحد مرکزی تهران و کرج و رودهن
- ۲- دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مرکزی تهران و کرج و رودهن
- ۳- دانشگاه تهران واحد مرکزی تهران و کرج و رودهن

تعریف مفاهیم و متغیرها:

تعریف بسیج:

بسیج به لحاظ لغوی، به معنای سامان و اسباب، ساز و سامان جنگ، عزم و اراده،
آماده سفر شدن، آماده ساختن نیروهای نظامی یک کشور برای جنگ می‌باشد.
در کتاب سپاه از دید قانون، در قسمت اساسنامه بسیج مستضعفین، بسیج را به این
صورت تعریف کرده‌اند.

**«بسیج نهادی است تحت فرماندهی عالی مقام رهبری که
هدف آن نگهبانی از انقلاب اسلامی و دستاوردهای آن و جهاد
در راه خدا و گسترش حاکمیت قانون خدا در جهان طبق قوانین
جمهوری اسلامی ایران و تقویت کامل بنیه دفاعی از طریق
م همکاری با سایر نیروهای مسلح و همچنین کمک به مردم منکام
بروز بلایا و حوادث غیر مترقبه می‌باشد.»**

شاخصهای تفکر بسیجی:

از فرمایشات امام خمینی «ره»، در ارتباط با تفکر بسیجی می توان چنین استنباط کرد:

«شما بسیجیان پیروان رسول الله هستید که در راه دین خدا چه

رنجهای طاقت فرسا کشیدید و چه زحمتهای متحمل گردیده‌اید،

شما شیعه امیرالمؤمنین (ع) و فرزندان آن بزرگوار هستید،

امام خمینی «ره» همچنین در مورد بسیجیان می فرماید:

باید برای شکستن امواج طوفانها و فتنه‌ها به سلاح پولادین

صبر و ایمان مسلح شویم. ملتی که در خط اسلام ناب محمدی

(ص)، و مخالف با استکبار و پول پرستی و تحجرگرایی و مقدس

نمایی است، باید همه افرادش بسیجی باشد. بسیج میقات

پابرهنگان و معراج اندیشه پاک اسلامی است که تربیت یافتگان

آن نام و نشان در گمنامی و بی‌نشانی گرفته‌اند.

نوع پژوهش

روش پژوهش ما در این تحقیق توصیفی و استقرایی است، برای رسیدن به این روش ما نیاز به داده‌های آماری داشتیم و بهترین راه برای بدست آوردن این داده‌های آماری استفاده از پرسشنامه و مصاحبه بود.

جامعه آماری ما، قشر خواهران است، یعنی کل خواهران دانشجوی دانشگاههای تهران و شهرستانهای اطراف تهران جامعه آماری ما را تشکیل می‌دهند. از این جامعه آماری ۲۰۰ نمونه را برای بررسی انتخاب کرده‌ایم. روش انتخاب نمونه، براساس روش نمونه‌گیری خوشه‌ای، متناسب با حجم جامعه دانشگاهی بوده است.

روش اجراء

در اجرای این پژوهش ابتداء ۵۰ نمونه پرسشنامه به صورت آزمایشی بر روی

تعدادی از دانشجویان انجام شد تا بدین وسیله اعتبار و پایایی پژوهش مورد ارزیابی قرار بگیرد.

روش تحلیل آماری

برای بررسی تجزیه و تحلیل اطلاعات به دست آمده، از جدول توزیع فراوانی، درصد و نمودار استفاده شده است. در این پژوهش بیشتر از دو نوع یعنی هم از روش مستقیم و هم از روش غیر مستقیم در جمع آوری اطلاعات استفاده شده است.

یافته‌های تحقیق

۱- وضعیت و عملکرد بسیج دانشجویی از آغاز تاکنون (بر مبنای تحقیق فعلی)
فرمان تشکیل بسیج دانشجویی، پس از ارائه طرح آن و پیشنهاداتی که در این زمینه حضور امام خمینی «ره» ارائه شد؛ در تاریخ ۶۷/۹/۲ از سوی ایشان تأیید و فرمان تشکیل آن صادر شد. بعد از آن ستاد پشتیبانی جنگ دانشگاهها منحل و بجای آن مرکز بسیج دانشجویی تشکیل شد.

هدف از تشکیل بسیج دانشجویی در دانشگاهها، براساس تشکیل بسیج دانشجویی جذب و پذیرش و آموزش نظامی دانشجویان و بالا بردن توان عقیدتی - سیاسی نیروهای بسیجی دانشجویی، انجام فعالیتهای مطالعاتی و تحقیقاتی پیرامون موضوعات نظامی، اسلامی، فرهنگی، علمی و اجتماعی مورد نیاز بسیج و ایجاد ارتباط بین اعضاء هیئت علمی و دانشجویان است.

نتایجی که از پرسشنامه و مصاحبه‌ها در این ارتباط می‌توان گرفت چنین است: هدف از تشکیل بسیج دانشجویی در دانشگاهها، ایجاد نهادی منسجم با هدف ایجاد و ارتباط میان نهاد بسیج و دانشگاه است بدلیل این که دانشگاهها یکی از مراکز استراتژیک و حیاتی هستند که در آن افکار مغتلبی وجود دارد و پرورش یافتگان آن در آینده پستهای کلیدی کشور را به عهده خواهند گرفت. لذا ضروری به نظر می‌رسد تا برای حفظ

دانشگاهها و پیشگیری از نفوذ فرهنگ بیگانه و حفظ ارزشهای انقلاب، بسیج دانشجویی در دانشگاهها تشکیل و حضور فعال داشته باشد.

بسیج دانشجویی در دانشگاهها در ابعاد مختلفی فعالیت می‌کند، ولی اطلاعات بدست آمده نشان دهنده این است که بیشترین میزان فعالیت را در ابعاد اجتماعی و فرهنگی داشته است. لازم به ذکر است که این فعالیتها، بنابر رشته‌های مختلف درسی در هر دانشکده فرق می‌کند و بیشتر بر روی زمینه‌هایی فعالیت می‌شود که جامعه به آن نیاز دارد.

بیشترین گروهی که تحت پوشش فعالیتهای بسیج دانشجویی قرار می‌گیرند، و از آن استقبال می‌کنند دانشجویان بسیجی هستند. همچنین از اطلاعات بدست آمده این نتیجه را می‌توان گرفت که از میان نهادهای دیگری که در دانشگاهها فعالیت می‌کنند (دفتر نمایندگی رهبری، انجمن اسلامی، جهاد دانشگاهی و دفتر فرهنگ اسلامی). بسیج دانشجویی با وجود این که با تمام نهادهای یاد شده همکاری می‌کند ولی بیشترین ارتباط و همکاری را با دفتر نمایندگی رهبری دارد و این نهاد نسبت به نهادهای دیگر در اولویت قرار دارد.

یکی از اهداف ما در این پژوهش، بررسی جایگاه و نقش بسیج خواهران در اشاعه تفکر بسیجی در دانشگاهها می‌باشد. اطلاعات بدست آمده در این ارتباط نشان دهنده این است که تاکنون بسیج خواهران در دانشگاهها حضور فعال و جدی داشته و این حضور و فعالیت بیشتر در زمینه فرهنگی بوده است تا سایر ابعاد، علاوه چشم انداز و آینده بسیج خواهران با توجه به اطلاعات کسب شده، بیانگر نقش مثبت و سازنده این قشر در اشاعه تفکر بسیجی در دانشگاهها و حتی جامعه می‌باشد.

این نقش براساس نظر خواهیهای انجام شده می‌تواند از طریق برنامه ریزی صحیح و حضور مداوم در مجالس و مراسمهایی که به مناسبتهای مختلف در دانشگاهها تشکیل می‌شود، ارائه گردد.

از آنجایی که نیمی از مشکلات اخلاق در دانشگاهها مربوط به قشر خواهران است. بسیج خواهران می تواند با اعمال و رفتار صحیح خود در زمینه امر به معروف و نهی از منکر کوشا باشد، در این زمینه توجه به مسائل معنوی و خودسازی از اهمیت خاصی برخوردار است. یکی از اهداف مهم و اساسی که این تحقیق به دنبال دسترسی به آن بود، تعریف تفکر بسیجی است. از جمع بندی مصاحبه و پرسشنامه ها با توجه به دیدگاه صاحب نظران در مورد تفکر بسیجی تعریف ذیل بدست آمده است.

بر این اساس، تفکر بسیجی؛ اندیشه و تفکری است مبتنی بر این شاخصها، اگر کسی در زندگی خود ساده زیست، یعنی از جاه، مقام و مادیات دوری کرد، پیرو اسلام ناب محمدی «ص» بود یعنی شیعه امیرالمؤمنین «ع» و فرزندان بزرگوار آن حضرت باشد، در راه خداوند هر رنجی را تحمل کرد و به سلاح صبر و ایمان مجهز بود، دارای تفکر بسیجی است.

۲- راهها و چگونگی اشاعه تفکر بسیجی در دانشگاهها

موضوع اصلی که تحقیق حاضر برای دستیابی به آن انجام شده، بررسی راههای اشاعه تفکر بسیجی در دانشگاهها است. نقش بسیج دانشجویی به عنوان یک نهاد سازمان یافته و قانونی در این رابطه از اهمیت بسزایی برخوردار است.

بسیج دانشجویی در این مورد می تواند از دانشجویان اعم از بسیجی و غیر بسیجی کمک بگیرد. نظر خواهی که در مورد چگونگی بکارگیری و استفاده از دانشجویان در این ارتباط شده است.

بیشتر بر جذب و سازماندهی دانشجویان، ایجاد ائتلاف بین دانشجویان بسیجی و غیر بسیجی و دانشجویان طلبه، آموزش افکار حضرت امام «ره» در مسائل مختلف تأکید داشته اند.

همچنین باید در شناسایی توان بالقوه دانشجویان سعی کرد و این توان را در اشاعه تفکر بسیجی بکار گرفت پذیرش از تمام دانشجویان باشد نه فقط عده خاصی بر این

اساس بسیج دانشجویی می‌تواند، کلیه نیروهای ایثارگر در بسیج و دانشجویان عادی را با شیوه‌های مختلف فردی یا گروهی جذب نماید. و دفتر بسیج دانشجویی را در خوابگاه‌های دانشجویی تشکیل دهد.

یکی از راه‌های اشاعه تفکر بسیجی در دانشگاه‌ها، تقویت بسیج دانشجویی، استفاده از وجود اساتید و محققین دانشگاه‌ها است. نتایج بدست آمده از راه‌های پیشنهاد شده چنین است.

تشکیل کلاسهای فوق برنامه و برگزاری جلسات پرسش و پاسخ و دوره‌های آموزشی برای دانشجویان با کمک اساتید، دعوت از اساتید و محققین دانشگاه‌ها در سمینارها، جلسات و مراسمهایی که به مناسبت هفته بسیج تشکیل می‌شود، کاربردی نمودن موضوعات پایان نامه‌ها و تحقیقات دانشجویان از طریق تطبیق آنها با موضوعات مورد نیاز بسیج دانشجویی و تشکیل دفاتر بسیج اساتید در دانشگاه‌ها.

بنابراین مغز تفکر بسیجی در دانشگاه‌ها می‌تواند بسیج دانشجویی با همکاری اساتید و محققین متعهد و مسلمان باشد، پس باید قبل از هر نوع فعالیت این نوع تفکر را در آنها اشاعه داد و به اساتید متعهد به نظام، اهداف بسیج را شناساند، و از معلومات آنها با توجه به تخصصی که دارند کمک گرفت.

از نتایج حاصل از پرسشنامه‌ها و مصاحبه‌ها در مورد فرهنگ بسیجی و تفاوتی که بین فرهنگ و تفکر بسیجی وجود دارد، موارد ذیل بدست آمده است.

بیش از نیمی از دانشجویان به وجود فرهنگ بسیجی هم در جامعه و هم در تئوری معتقد هستند. همچنین پاسخهایی که در مورد تفاوت میان فرهنگ و تفکر بسیجی داده شده است بیشتر بر این موارد تأکید دارد که تفکر بسیجی فرهنگ بسیجی را بوجود می‌آورد، تفکر بسیجی بیانگر نگرش مکتبی است اما فرهنگ بسیجی علاوه بر بینشها و نگرشها اعمال و رفتار یک بسیجی را نیز در بر می‌گیرد. یعنی فرهنگ بسیجی شامل

اعمال، رفتار، ایدئولوژی، اعتقادات اسلامی، ملی و سیاسی می‌شود.

نظر خواهی که در مورد قانونی بودن تشکیلات بسیج دانشجویی در دانشگاهها از دانشجویان شده، بیش از ۹۰٪ آن را یک نهاد قانونی دانسته‌اند. همچنین ^۲ از دانشجویان نسبت به فعالیتهای بسیج دانشجویی نگرشی مثبت داشتند. ^۱ از دانشجویان نسبت به فعالیت بسیج دانشجویی در دانشگاهها نگرشی منفی داشته‌اند. دلایلی را که پاسخ دهندگان مبنی بر منفی بودن نگرش خود به بسیج دانشجویی عنوان کرده‌اند چنین است: محدوده مسئولیتهای واگذار شده به مسؤولین بسیج دانشجویی مشخص نیست و بیشتر منفعل و سردرگم هستند. بسیج دانشجویی یک نهاد صرفاً نظامی در دانشگاهها است و با افراد خاصی ارتباط برقرار می‌کند.

بسیج دانشجویی در بحث جذب و پذیرش فقط از دانشجویان بسیجی استفاده کرده است در انجام فعالیتهای مطالعاتی، فرهنگی، نظامی، اجتماعی و سیاسی مورد نیاز بسیج بیشتر در بعد فرهنگی و اجتماعی فعالیت داشته و در برقراری ارتباط و هماهنگی لازم بین اعضاء هیئت علمی و دانشجویان ضعیف عمل کرده است.

از طریق سؤالات مطرح شده در پرسشنامه‌ها و مصاحبه‌ها در مورد فعالیتهایی که به اشاعه تفکر بسیجی در دانشگاهها کمک می‌کند نتایج ذیل بدست آمده است:

انتشار نشریات و کتب، می‌توان با توجیه کردن دانشجویان از طریق نشریات و مقالات سیاسی و اجتماعی در مورد مسائل مختلف روز کمک گرفت. اعلام مواضع و صدور اطلاعیه در مسائل مهم انقلاب و جهان اسلام بر اساس رهنمودهای مقام معظم رهبری و دیدگاه حضرت امام خمینی «ره» و دیدار دانشجویان با مسؤولین درجه اول نظام باعث غنای فکری و بی‌نیازی از اطلاعات بیگانه می‌شود.

ایجاد زمینه‌های حضور در صحنه‌های سازندگی و برنامه ریزی اردوها برای مناطق جنگی، مراکز علمی، مذهبی با هدف جذب و انسجام و مطالعات علمی، رفتار خود

دانشجویان بسیجی که می‌توانند آمرین به تفکر بسیجی باشند، باید روی این موضوعات (تفکر بسیجی و فرهنگ بسیجی) سمینار و جلسات سخنرانی گذاشته شود، برای محیط بحث تفکر بسیجی و از تمام تخصص‌های ایند و بحث خود را در این زمینه ارائه دهند. از این‌ها و جانبازان می‌توانیم استفاده کنیم تا زحمات انجام شده، این‌ها، شهادت طلبی‌ها، فداکاریها و حماسه که در میدان جنگ بوده، به نوعی در دانشگاه‌ها به نمایش گذاشته شود.

برای انجام این فعالیتها از ابزارهای مختلفی نظیر، نمایش فیلم و اسلاید، رسانه‌های گروهی، بحث آزاد و تبادل نظر میان دانشجویان و اساتید و برگزاری جلسه پرسش و پاسخ در مورد مسائل مختلف با حضور صاحب نظران سالم و مورد تأیید در اشاعه تفکر بسیجی کمک گرفت.

یکی از راههای اشاعه تفکر بسیجی در دانشگاهها، افزایش کارایی بسیج دانشجویی است، از جمله بر طرف کردن اختلافاتی که بین بعضی از دانشجویان و مسئولین بسیج دانشجویی دانشگاه وجود دارد، بدلیل این که تعدادی از دانشجویان در پرسشنامه‌ها اظهار داشته‌اند که مسئولین بسیج دانشجویی برخورد مناسبی با آنها ندارند. تقویت علمی، اطلاع‌رسانی، تحقیق و پژوهش و کاربرد کردن تحقیقات دانشجویان. قرار دادن امکانات و تجهیزات لازم، تشویق و قدردانی از اعضای بسیج دانشجویی، مشارکت دادن دانشجویان در تصمیم‌گیریها، افزایش کارایی، تثبیت و تقویت رده‌ها از طریق تغذیه فرهنگی و فکری رده‌های بالاتر، انتخاب افراد با تجربه، متعهد و آگاه نسبت به اهداف و وظایف بسیج دانشجویی بعنوان مسئول بسیج دانشجویی دانشگاه تقویت بنیه مالی بسیج دانشجویی از طرف نیروی مقاومت بسیج، تشکیل دفاتر بسیج دانشجویی در خوابگاههای دانشجویی، آموزش افکار حضرت امام «ره» در مسائل مختلف، پیگیری و نظارت در اجرای وظایف مسئولین بسیج دانشجویی هر دانشگاه.

منابع

- بالمر، مونتگی و دیگران، تفکر شیعی جدید به علم سیاست، ترجمه منوچهر شجاعی، تهران: دفتر مطالعات سیاسی و بین المللی، ۱۳۶۷.
- ۲- دهخدا، علی اکبر، لغت نامه، تهران: انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۷۲.
- ۳- دفتر مجامع مقدماتی فرهنگستان علوم اسلامی، تبیین استراتژی نظام از کلام امام «ره»، تهران: دفتر مجامع مقدماتی، ۱۳۶۷.
- ۴- رفیع پور، فرامز، کندوکاوها و پنداشته‌ها، تهران: انتشارات شرکت سهامی، ۱۳۷۰.
- ۵- ساروخانی، باقر، روشهای تحقیق در علوم اجتماعی، تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، چاپ دوم، ۱۳۷۳.
- ۶- شریعتمداری، علی، تعلیم و تربیت اسلامی، تهران: انتشارات امیر کبیر، ۱۳۶۷.
- ۷- معاونت حقوقی و امور مجلس، سپاه از دید قانون، تهران: ۱۳۶۲.
- ۸- محمود عقّاد، عباس، تفکر از دیدگاه اسلام، مترجم محمد رضا عطایی، مشهد: بنیاد پژوهشهای اسلامی استان قدس رضوی، ۱۳۷۱.
- ۹- مطهری، مرتضی، مسأله شناخت، تهران: چاپ اول، انتشارات صدرا، ۱۳۶۷.
- ۱۰- مرکز مطالعات و پژوهشهای نیروی مقاومت بسیج، پرتو خورشید، تهران.
- ۱۱- نیروی مقاومت بسیج، در امتداد خط رهبری، تهران: انتشارات سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۶۹.
- ۱۲- نادری، عزت الله، روشهای تحقیق و چگونگی ارزشیابی آن در علوم انسانی، تهران: انتشارات بدر، ۱۳۷۱.
- مقاله‌ها و نشریات و روزنامه‌ها.
- ۱۳- مرکز مطالعات و پژوهشهای بسیج، آزاد ارمکی، تقی، درآمدی بر بسیج شناسی اجتماعی، مجله علمی پژوهشی بسیج، انتشارات مرکز مطالعات بسیج، شماره ۱، زمستان ۱۳۷۲.